

Enhed
Udsatte Børn

Sagsbehandler
Laura Oppenhagen
Krogh

Koordineret med
Jura

Sagsnr.
2024 - 8635

Doknr.
941926

Dato
19-11-2024

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersens talepapir

Anledning	Samråd X – Æ om anvendelse af Google Translate i sager om anbringelse af børn med ukrainsk baggrund
Dato / tid	9. januar 2024 kl. 13.30 -15.00
Sted	Folketinget
Talens varighed	Ca. 10 minutter
Publikum og programpunkt	Folketingets Socialudvalg

De stillede spørgsmål

Samrådsspørgsmål X – Æ er stillet efter ønske fra Charlotte Broman Mølbæk (SF).

Samrådsspørgsmål X

Vil ministeren redegøre for lovligheden i, at kommuner bruger Google Translate som oversættelsesredskab i tvangsanbringelsessager? Der henvises til artiklen "Jeg har svært ved at komme på en situation, hvor det vil være lovligt", bragt på dr.dk den 14. november 2024.

Samrådsspørgsmål Y

Vil ministeren pege på og redegøre for den konkrete lovhjemmel til, at kommuner kan bruge Google Translate som oversættelsesredskab i tvangsanbringelsessager? Der henvises til artiklen "Jeg har svært ved at komme på en situation, hvor det vil være lovligt", bragt på dr.dk den 14. november 2024.

Samrådsspørgsmål Z

Vil ministeren redegøre for, hvilken retssikkerhed forældre og børn har, når kommunerne anvender Google Translate som oversættelsesredskab i tvangsanbringelsessager eller andre alvorlige børnesager? Der henvises til artiklen "Jeg har svært ved at komme på en situation, hvor det vil være lovligt", bragt på dr.dk den 14. november 2024.

Samrådsspørgsmål Æ

Mener ministeren, at Google Translate er et pålideligt redskab at anvende i tvangsanbringelsessager – eller andre alvorlige børnesager, og vil ministeren redegøre for, hvordan man sikrer sig, at familierne har forstået, at der gøres brug af Google Translate?

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for ordet.
- Samrådet i dag handler om kommuners brug af Google Translate i sager om anbringelse af børn med ukrainsk baggrund.
- Der er stillet 5 spørgsmål i alt, hvoraf jeg er blevet bedt om at besvare 4 samrådsspørgsmål – spørgsmål X-Æ.
- Jeg vil forsøge at besvare de fire spørgsmål samlet. Derefter vil digitaliseringsministeren besvare samrådsspørgsmål Ø.

[Generelt om kommunernes sagsbehandling]

- Samrådet i dag kommer som bekendt i forlængelse af en række samråd, hvor vi har haft en drøftelse af kvaliteten af kommunernes sagsbehandling på børneområdet.
- Der er desværre alt for mange eksempler på, at der bliver begået fejl. Og jeg vil gerne anerkende udvalgets vedvarende fokus på området. Det er helt afgørende, at fagligheden og kvaliteten i kommunernes sagsbehandling er i orden.
- Det gælder ikke mindst i indgribende sager, hvor der træffes afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Her taler vi endda om ukrainske familier,

der er kommet til Danmark på baggrund af traumatiske oplevelser, og som står i en særligt svær situation.

- Kommunerne skal overholde loven. Og jeg vil gerne sende et helt tydeligt signal til kommunerne ved dette samråd: Der må ikke være noget at komme efter, når vi taler om så alvorlige sager.
- Kommunerne må ikke gå på kompromis med sagsbehandlingen, herunder undlade at tage højde for sprog og kultur. Der må ikke sidde en forælder tilbage, som er uforstående over for, hvad der er foregået i sagsbehandlingen, og hvorfor barnet er blevet anbragt.
- Derfor er det også godt, at vi har et system for behandlingen af tvangsmæssige sager, hvor der er nogle helt klare retssikkerhedsmæssige garantier for både børn og forældre.
- Garantier, som jeg kan forstå på medieomtalen af de konkrete sager, også har været i spil her.
- Det vil jeg komme nærmere ind på om lidt.

[Kommunernes ansvar at sikre, at retssikkerheden er i orden]

- Jeg skal indledningsvist sige, at jeg som minister ikke har mulighed for at gå ind i de konkrete sager eller pålægge en kommune at træffe bestemte afgørelser i en sag.
- Det er kommunerne, der har myndighedsansvaret og dermed ansvaret for sagsbehandlingen i sager om støtte efter barnets lov, også i forhold til sager om anbringelse uden for hjemmet.

- Det korte svar på samrådsspørgsmål X, Y og Æ er derfor også, at det entydigt er kommunernes ansvar at sikre, at sagsbehandlingen foregår korrekt og efterlever gældende lovkrav.
- Det gælder også i forhold til kommunernes konkrete valg af metoder og redskaber i forbindelse med sagsbehandlingen.
- For det er helt centralt, at de berørte familier forstår de beslutninger og afgørelser, der bliver truffet i forbindelse med behandlingen af deres sag.
- Der er ikke særskilte regler i barnets lov om kommunernes anvendelse af digitale oversættelsesredskaber som f.eks. Google Translate.
- Men kommunerne skal selvfølgelig sikre, at anvendelsen af digitale redskaber og behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

[Vejledningspligt og undersøgelsespligt]

- Kommunerne skal også overholde de generelle regler, der gælder for offentlige myndigheder i sagsbehandlingen.
- Kommunerne har bl.a. en vejledningspligt, som følger af forvaltningsloven. Det indebærer, at de skal yde vejledning og bistand til borgere om spørgsmål inden for kommunens sagsområde.
- Kommunen skal sikre, at borgeren har forstået den vejledning, de giver, eller udfaldet af den afgørelse, som kommunen træffer, jf. også spørgers eksempel med ved brug af Google

Translate til at få borgeren til at give samtykke til bruge Google Translate

- Hvordan det sikres, at borgeren har forstået den vejledning, der bliver givet, er altid en konkret vurdering i den enkelte sag.
- Efter omstændighederne må kommunen stille tolke- og oversættelsesbistand til rådighed for borgeren, så det sikres, at kommunen er i stand til at forstå borgeren, og borgeren ligeledes har forstået den vejledning, der bliver givet af kommunen.

[Særligt for sager om anbringelse efter barnets lov]

- Derudover gælder nogle særlige krav i sager om anbringelse uden for hjemmet efter barnets lov – ikke mindst når afgørelsen træffes uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.
- I det følgende vil jeg således redegøre for reglerne i forhold til samrådsspørgsmål Z, der netop spørger til barnets og forældrenes retssikkerhed i sager om anbringelse uden samtykke.
- Jeg vil først og fremmest gerne understrege, at barnets lov fastsætter nogle skarpe kriterier for, hvornår en kommune kan anbringe et barn uden for hjemmet uden samtykke.
- Der skal være en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider *alvorlig* skade – f.eks. på grund af utilstrækkelig omsorg for barnet eller den unge.
- Samtidig skal der være en begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet.

- Derudover er der samtidig en række proceskrav i barnets lov, som kommunerne skal overholde. Der skal bl.a. altid udarbejdes en børnefaglig undersøgelse, når kommunen overvejer at anbringe et barn uden for hjemmet.
- Kommunerne har desuden en klar forpligtelse efter barnets lov til at sikre en ordentlig inddragelse af både børn og forældre, og at der i den forbindelse tages de fornødne hensyn til eventuelle sproglige og kulturelle forskelligheder, der måtte gøre sig gældende i den enkelte sag.
- Hvis man som borger er utilfreds med sagsbehandlingen i en sag eller en specifik sagsbehandler, kan man klage til kommunens borgmester, der er den øverste ansvarlige for tilrettelæggelsen af den kommunale administration, hvilket blandt andet vil sige, at borgmesteren skal sikre, at sagsbehandlingen fungerer hensigtsmæssigt.

[Retssikkerhedsmæssige garantier i sager om anbringelse uden samtykke]

- I sager om anbringelse uden samtykke er der desuden nogle klare retssikkerhedsmæssige garantier for både barnet og forældremyndigheden.
- For det første træffes afgørelsen af kommunens børne- og ungeudvalg, som bl.a. inkluderer en byretsdommer og børnesagkyndige, der tager stilling til, om de er enige i kommunens indstilling om anbringelse.
- Afgørelsen kan efterfølgende påklages til Ankestyrelsen af sagens parter, dvs. forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge, der er fyldt 10 år.

- Ankestyrelsen foretager i disse sager en fuld prøvelse af, om der er grundlag for kommunens afgørelse om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke.
- Ankestyrelsen tager både stilling til, om der er et anbringelsesgrundlag – det vil sige om de fornødne kriterier for anbringelsen vurderes at være til stede.
- Derudover kan Ankestyrelsen foretage en vurdering af, om kommunen i forbindelse med afgørelsen har foretaget en tilstrækkelig oplysning af sagen eller har tilsidesat andre væsentlige processkridt af betydning for sagens behandling.
- Ankestyrelsens afgørelse kan efterfølgende indbringes for domstolene.
- Sagens parter har desuden ret til gratis advokatbistand under klagesagens behandling, og det gælder også, hvis sagen indbringes for retten.
- Det system er netop etableret for at sikre, at flere instanser kan tage stilling til, om grundlaget for den tvangsmæssige anbringelse er i orden og i overensstemmelse med hensynet til barnets eller den unges bedste.

[Afrunding]

- For retssikkerheden skal selvfølgelig være i orden. Det gælder ikke mindst i de mest indgribende sager, hvor et barn anbringes uden samtykke fra forældrene.
- Og som jeg sagde indledningsvist: Kommunerne skal overholde loven og de forpligtelser, der gælder for dem i sagsbehandlingen. Det gælder

også for brugen af digitale redskaber som f.eks. Google Translate.

- Det er kommunernes ansvar at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst og, at borgeren forstår kommunens beslutning. Det ansvar forventer jeg som minister, at de selvfølgelig lever op til – ikke mindst i så indgribende sager om anbringelse uden for hjemmet.
- Med det vil jeg sige tak for ordet.